

LT

LT

LT

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Bruselis, 6.11.2008
KOM(2008) 703 galutinis

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

Bendrosios rinkos nauda stiprinant administracinį bendradarbiavimą

{SEC(2008)2743}

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI

Bendrosios rinkos nauda stiprinant administracinį bendradarbiavimą

Vidaus rinkos informacinės sistemos (IMI) rengimo pažangos ataskaita

(Tekstas svarbus EEE)

1. ĮVADAS

Europos piliečiai ir verslo įmonės kasdien naudojasi daugeliu patrauklių bendrosios rinkos teikiamų galimybių. Jie gali prekiauti paslaugomis ir produktais nevaržomi valstybių sienų ar steigtis kitose rinkose. Piliečiai gali naudotis kitose valstybėse narėse teikiamomis paslaugomis. Vaistininkams, stomatologams ar mokytojams nėra kliūčių išvykti dirbti pagal savo profesiją į kitą ES valstybę narę, nes jų profesinė kvalifikacija ten pripažįstama.

Tai ir yra bendrosios rinkos esmė – laisva erdvė, kurioje verslas gali klestėti, gyventojai – įgyvendinti savo siekius, o pastangos ir dinamizmas duoda puikių rezultatų. Bendroji rinka – tai vienas iš svarbiausių Europos ūkio elementų. Dėl jos paspartėjo ekonomikos augimas ir padidėjo užimtumas, išaugo pasirinkimas vartotojams ir konkurencingumas. Bet **bendroji rinka gali būti visavertė tik tuomet, jeigu teisės aktai veikia taip, kaip numatyta.**

Laisvas prekių, paslaugų, žmonių ir kapitalo judėjimas užtikrinamas teisine sistema, kurią sudaro tiesiogiai taikomos pagrindinių sutarčių, suderintos Europos taisyklės ir nacionalinės normos. Šias taisykles įgyvendinti ir užtikrinti, kad jų būtų laikomasi, turi daug 27 ES valstybių narių bei 3 ELPA šalių Europos ekonominės erdvės (EEE) narių viešosios valdžios institucijų ir kitų įstaigų.

Dėl pasitikėjimo kitų valstybių narių teisine sistema bei priežiūra stokos, tarptautinei veiklai buvo sukurta dar daugiau taisyklių ir dvigubos kontrolės mechanizmų. Iki šiol tai buvo viena didžiausių kliūčių bendrajai rinkai veikti sklandžiai.

Valstybių narių valdžios institucijos turi glaudžiai bendradarbiauti ir stiprinti pasitikėjimą vienos kitų teisinėmis sistemomis. Tai užtikrintų ne tik veiksmingą paslaugų teikėjų priežiūrą, bet ir padėtų išvengti keleriopos kontrolės, su kuria susiduria daugelis piliečių, verslo įmonių ir paslaugų teikėjų. Tačiau veiksmingai bendradarbiauti ir pasiekti abipusį pasitikėjimą galima tik palaikant nuolatinę ryšį ir turint galimybę nesunkiai gauti informacijos.

Sukurti tinklą, kuris padėtų visiškai išnaudoti vidaus rinkos privalumus, nepaprastai sudėtinga, nes vietos, regionų ir valstybių lygiu veikiančios kompetentingos institucijos yra labai įvairios. Po ES plėtros prisidėjo naujų oficialiųjų kalbų, todėl padėtis dar labiau komplikavosi, o poreikis turėti informacinę sistemą, kuri palengvintų valstybių narių bendradarbiavimą, dar labiau išaugo.

Veiksmingu vidaus rinkos teisinės sistemos veikimu savo teritorijoje turi rūpintis valstybės narės. Bet joms reikia bendradarbiavimo tarpusavyje ir su Europos Komisija priemonių, kad būtų užtikrinta visapusiška teisinės sistemos nauda piliečiams ir verslo įmonėms. Vidaus rinkos informacinė sistema (IMI) sukurta siekiant patenkinti šį poreikį ir vykdant Paslaugų direktyvoje nustatytą teisinį įpareigojimą valstybėms narėms sukurti elektroninę keitimosi informacija sistemą¹.

IMI valstybėms narėms suteiks galimybę vykdyti teisinius įpareigojimus keistis informacija. Dėl šios sistemos taip pat taps galimas naujų formų administracinis bendradarbiavimas, kuris be elektroninės informacinės sistemos nebūtų įmanomas. Sistema bus naši ir veiksminga priemonė, sumažinsianti valstybių narių bendravimo, būtino tinkamai įgyvendinti vidaus rinkos teisės aktus, savikainą. Taigi IMI padės didinti pasitikėjimą, kurio reikia, kad bendroji rinka veiktų sklandžiai ir būtų naudinga.

2. TEISINĖS IR POLITINĖS APLINKYBĖS

2006 m. kovo mėn. valstybės narės pritarė pasiūlymui kurti IMI. Šis sprendimas priimtas atsižvelgus į administracinio bendradarbiavimo svarbą dinamiškai bendrajai rinkai, kaip pripažįstama Lisabonos strategijoje, kurioje teigiama, kad „[...] šios priemonės kartu su [...] paslaugų direktyva ir patobulintu administraciniu valstybių narių bendradarbiavimu padės ES sukurti naują verslo ir užimtumo dinamiką“².

IMI taip pat padės geriau taikyti Bendrijos teisę nacionaliniu lygmeniu, todėl bus lengviau įgyvendinti ES geresnio reglamentavimo darbotvarę³. IMI taip pat turėtų padėti įgyvendinti 2010 e. valdžios veiksmų planą⁴ ir siekti jame numatyto tikslo „iš tiesų užtikrinti našumą ir veiksmingumą“.

IMI – tai daugiakalbė priemonė, skirta 27 valstybių narių Europos Sąjungai, vartojančiai 23 oficialiąsias kalbas. Nors daugiakalbystė gali teikti daug naudos ir būti turtingumo šaltinis, dėl jos kyla ir tam tikrų sunkumų⁵. Žmogaus atlikto ir automatinio vertimo tarnybų palaikomomis naujomis technologijomis grindžiama IMI puikiai iliustruoja, kokių konkrečių priemonių ES gali imtis, kad iki minimumo sumažintų tokias kliūtis ir padėtų Europos administracinėms įstaigoms susikalbėti.

Siekiant modernizuoti bendrosios rinkos valdymą, kad būtų galima tenkinti XXI a. poreikius, kaip numatyta 2007 m. lapkričio mėn. Europos Komisijos pateiktoje

¹ Žr. 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje 34 straipsnio 1 dalį, OL L 2006/376, p. 36.

² Žr. Europos Komisijos komunikatą pavasario Europos Vadovų Tarybai COM (2006) 30, galutinis, „Metas judėti sparčiau. Naujoji partnerystė vystymosi ir užimtumo labui“, p. 18.

³ Žr. Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui COM (2006) 689 „Geresnio reglamentavimo Europos Sąjungoje strateginė apžvalga“, p. 3.

⁴ Žr. Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui COM (2006) 173 „2010 e. vyriausybės veiksmų planas – e. vyriausybės plėtros spartinimas Europoje visų labui“, p. 6.

⁵ Žr. Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui, COM (2008) 566 „Daugiakalbystė – Europos turtas ir bendras rūpestis“.

bendrosios rinkos apžvalgoje, **IMI prisidės prie veiksmingesnio, labiau decentralizuoto ir bendru tinklu grindžiamo tarpvalstybinio bendradarbiavimo**⁶.

IMI sukurta kaip bendroji pagalbinė administracinio bendradarbiavimo vidaus rinkos teisės srityje priemonė. Pirmajame etape ji bus naudojama vykdant naujos Profesinių kvalifikacijų direktyvos (2005/36/EB)⁷ ir Paslaugų direktyvos (2006/123/EB)⁸ nuostatas.

IMI kūrimas ir reikalingos papildomos priemonės, pvz., mokomieji praktiniai užsiėmimai ir mokomosios elektroninės priemonės, finansuojami pagal programą IDABC, kuria viešinamos Europos e. valdžios paslaugos⁹. Iš viso pagal programą IMI kurti skirta 1,82 mln. eurų.

3. GLAUSTAI APIE SISTEMĄ

Vidaus rinkos informacinė sistema (IMI) – tai elektroninė informacijos mainų priemonė, kuria naudodamasi valstybės narės gali veiksmingiau bendradarbiauti, įgyvendindamos vidaus rinkos teisės aktus. IMI padeda kompetentingoms valstybių narių institucijoms įveikti praktines bendravimo kliūtis – administracinės ir darbo kultūros skirtumus, kalbų įvairovę ir aiškumo stoką ieškant reikiamų partnerių kitose valstybėse narėse. Ji skirta kasdieninio valstybių narių bendradarbiavimo produktyvumui ir veiksmingumui didinti.

IMI yra saugi internetinė programa, kuria gali naudotis visų 30 EEE šalių administravimo įstaigos. Ji veikia visomis oficialiosiomis ES kalbomis ir užtikrina informacijos mainus tarp administravimo įstaigų visoje Europos ekonominėje erdvėje. Naudojantis IMI nebūtina išmanyti kurios nors kitos valstybės narės administracinės sistemos.

IMI suteikia valstybių narių kompetentingoms institucijoms galimybę nesunkiai rasti kitų valstybių narių institucijas ir siųsti joms informacijos užklausas, naudojantis susistemintais klausimais, parengtais pagal ES teisės aktų sritis. Šie klausimai jau yra išversti Europos Komisijos vertimo tarnybų į visas oficialiąsias kalbas, todėl vertimas patikimas ir teisiškai galiojantis.

4. PAGRINDINIAI PRINCIPAI

IMI kuriama laikantis trijų pagrindinių principų:

⁶ Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui, „Bendroji rinka XXI a. Europai“, COM (2007) 724, p. 12–14.

⁷ 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo, OL L 2005/255, p. 22 (ypač 8, 50 ir 56 str.).

⁸ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje, OL L 2006/376, p. 36 (ypač 28–36 str.).

⁹ 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas 2004/387/EB dėl suderinto paneuropinių e. valdžios paslaugų teikimo valstybės valdymo institucijoms, verslo subjektams ir piliečiams (IDABC), OL L 2004/144, su pataisomis, atliktomis OL L 181, 2004 5 18, p. 25.

- dėl sistemos nesukuriama daugiau administracinio bendradarbiavimo įpareigojimų valstybėms narėms be tų, kurie jau nustatyti atitinkamuose vidaus rinkos teisės aktuose;
- ji yra lanksti, kad galima būtų atsižvelgti į Europos administracinių sistemų ir kultūros įvairovę;
- tai viena sistema, sudaryta iš daugkartinio naudojimo elementų; ji sudaryta taip, kad galėtų apimti daugelį vidaus rinkos teisės elementų, taip išvengiant informacinių sistemų kiekio didėjimo.

5. NAUDA

IMI padeda teikti bendrosios rinkos naudą stiprinant administracinį bendradarbiavimą tokiais būdais:

- valstybės narės turi **vieną ryšio kanalą su tinklu**, užuot rūpindamosi 29 dvišalėmis partnerystėmis;
- valstybės narės bendrauja laikydamosi aiškios, **skaidrios ir sutartos darbo tvarkos**;
- valstybės narės gali **rasti reikiamą diskusijų partnerį** kitoje valstybėje narėje;
- **patiriama mažiau problemų dėl kalbos barjero**, nes bendrauti padeda sistemingai ekrane pateikiama verstinė informacija, taip pat galima naudotis pagalbine laisvojo teksto neoficialaus automatinio vertimo funkcija¹⁰;
- **tampa galimas administravimo institucijų bendradarbiavimas tose srityse, kuriose bendradarbiauti anksčiau buvo neįmanoma**;
- keičiantis informacija su kitomis valstybėmis narėmis **taupomi ištekliai ir laikas**;
- dėl didesnio skaidrumo ir nuspėjamumo teikiamos **kokybiškesnės paslaugos**.

Naudojant standartinius, daugkartinius elementus, IMI galima nedidelėmis papildomomis sąnaudomis pritaikyti naujoms direktyvoms (jeigu nereikia kurti naujų sudėtingų darbo procesų), todėl naudojantis IMI išvengiama nereikalingo dubliavimo, mažinamos sąnaudos ir galima sukurti kokybišką informacijos mainų tinklą.

¹⁰ IMI yra nuoroda į Europos Komisijos automatinio vertimo tarnybą (ECMT). Ši priemonė gali padėti vartotojams suprasti su IMI užklausa susijusius komentarus, įrašytus laisvojo teksto forma. ECMT parengta tik ribotam kalbų porų skaičiui. ECMT vertimai neturi teisinės galios. Vartotojams rekomenduojama prireikus savo nuožiūra naudotis oficialaus ir profesionalaus vertimo paslaugomis.

6. DUOMENŲ APSAUGA

Kadangi IMI naudojama keistis asmens duomenimis, reikalinga aukšto lygio duomenų apsauga. IMI be išimčių galioja susiję duomenų apsaugos teisės aktai¹¹. IMI padeda užtikrinti, kad nacionalinėms administravimo įstaigoms keičiantis asmens duomenimis šių teisės aktų būtų laikomasi, nes sistemoje aiškiai nurodoma, kokia informacija, su kuo ir kokiomis sąlygomis galima keistis. Specialiame Komisijos sprendime apibrėžtos ir IMI dalyvių funkcijos, teisės ir įpareigojimai, susiję su duomenų apsauga¹². Šiuo sprendimu IMI veikimas apibrėžiamas teisiškai.

29 straipsniu įkurta Duomenų apsaugos darbo grupė, kurios veikloje dalyvauja nacionalinės duomenų apsaugos institucijos ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas, pateikė nuomonę, kaip geriausiai užtikrinti, kad IMI atitiktų susijusius duomenų apsaugos teisės aktus¹³.

Be to, Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas parengė nuomonę dėl Komisijos sprendimo dėl IMI¹⁴. Atsižvelgdamas į tai, kad ateityje IMI taikymo sritis ir naudojimo mastas plėsis, Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas mano, kad be esamų duomenų apsaugos teisės aktų bus būtina parengti specialių apsauginių teisiškai įpareigojančių Bendrijos teisės duomenų apsaugos priemonių. Tačiau Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas sutinka, kad prieš priimant sprendimą dėl papildomų specialių taisyklių, gali būti reikalinga sukaupiti tam tikros praktinio IMI naudojimo patirties. Todėl Komisija nusprendė veikti palaipsniui.

Pirmiausia Komisija kompetentingoms institucijoms, kurios naudosis IMI, parengs duomenų apsaugos ir IMI gaires. Šios gairės bus pateiktos kaip Komisijos rekomendacijos, kurios turėtų būti priimtos 2009 m. pradžioje ir papildytų Komisijos sprendimą dėl IMI paaiškinimais, kaip kompetentingoms institucijoms naudojantis IMI geriausiai taikyti esamas duomenų apsaugos taisykles. Komisija kartu su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu įvertins praktinį šių gairių poveikį, kad nustatytų papildomų teisiškai įpareigojančių Bendrijos teisės aktų poreikį.

7. ESAMA PADĖTIS

Nuo 2006 m. kovo mėn. valstybės narės ir Komisija intensyviai bendradarbiavo Vidaus rinkos patariamajame komitete derindamos išsamius IMI reikalavimus. Pats procesas puikiai iliustruoja naujus darbo santykius ir metodus, reikalingus siekiant rezultatų labiau decentralizuotoje ir bendradarbiavimo tinklu paremtoje bendrojoje

¹¹ 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, OL L 281, 1995/281, p. 31. 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo, OL L 2001/8 p. 1.

¹² 2007 m. gruodžio 12 d. Komisijos sprendimas dėl vidaus rinkos informacinės sistemos įgyvendinimo užtikrinant asmens duomenų apsaugą, OL 2008/13, p. 18.

¹³ 29 straipsniu įkurtos Duomenų apsaugos darbo grupės nuomonė 7/2007 dėl su Vidaus rinkos informacine sistema susijusių duomenų apsaugos klausimų (WP140, 01911/07), 2007 09 21.

¹⁴ Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomonė dėl 2007 m. gruodžio 12 d. Komisijos sprendimo dėl vidaus rinkos informacinės sistemos įgyvendinimo užtikrinant asmens duomenų apsaugą, (2008/49/EB), 2008 2 22.

rinkoje. Tokia sistema kaip IMI gali duoti naudos tik taikant tokius bendradarbiavimo metodus¹⁵.

IMI paleista veikti 2007 m. lapkričio mėn., padedant vykdyti naujosios Profesinių kvalifikacijų direktyvos nuostatas dėl administracinio bendradarbiavimo. Iš pradžių valstybės narės nustatė ir registravo susijusias IMI naudosiančias institucijas. 2008 m. vasario mėn. nutarta, kad jau užregistruota pakankamai kompetentingų institucijų, kad būtų galima pradėti bandomąją informacijos mainų projektą. Bandomajam projektui vykdyti apsiribota keturiomis profesijomis (gydytojais, vaistininkais, fizioterapeutais ir finansininkais). Šiame projekte dalyvavo visos 30 EEE valstybių.

Bandomuoju profesinių kvalifikacijų projektu siekta įvertinti, ar IMI tinkama numatyta paskirčiai. Jis taip pat suteikė valstybėms narėms galimybę išbandyti susijusias organizacines struktūras, atsižvelgiant į didesnę IMI naudojimo mastą ateityje. 2008 m. birželio mėn. Komisija pradėjo bandomojo projekto vertinimą, paremtą statistiniais duomenimis ir IMI vartotojų atsiliepimais.

Sistemos vartotojai patvirtino, kad naudotis IMI paprasta ir ji yra tinkama skirtingų valstybių administravimo institucijų bendradarbiavimo pagalbinė priemonė. Vykdamas bandomąjį projektą sistemos naudojimo mastas augo – tai rodo, kad kompetentingos institucijos įvertino IMI naudojimo privalumus¹⁶. Ypač palankių atsiliepimų sulaukta dėl daugiakalbystės klausimo sprendimo ir kompetentingų institucijų paieškos galimybių. Vis dėlto siekiant patenkinti visus valstybių narių reikalavimus sistemą dar reikės plėtoti.

8. TOLESNI ŽINGSNIAI

Komisija laikosi nuomonės, kad Profesinių kvalifikacijų direktyvos bandomojo projekto rezultatai rodo, jog **IMI užtikrinamos administraciniam bendradarbiavimui gerinti reikalingos priemonės ir ji turėtų būti laikoma** šiai direktyvai įgyvendinti **parengta (veikiančia) sistema**. Siekiant sklandžiai pereiti nuo bandomojo projekto prie tinkamai veikiančios sistemos, pirmiausiai į ją reikia įtraukti likusias penkias profesijas, kurioms taikomas automatinio pripažinimo principas (slaugytojų, gydytojų odontologų, veterinarų, akušerių ir architektų). Be to, bus parinktos dar dvi bendrosios pripažinimo sistemos profesijos. Kai sistema tinkamai veiks visoms šioms profesijoms, į ją reikės laipsniškai įtraukti kitas pageidaujamas profesijas.

Paslaugų direktyvos skyriuje dėl administracinio bendradarbiavimo nurodytos išsamios nuostatos dėl valstybių narių tarpusavio pagalbos ir jos organizavimo būdų¹⁷. Paslaugų direktyvos 28 straipsnio 6 dalyje reikalaujama, kad valstybės narės per kuo trumpesnę laikotarpį elektroninėmis priemonėmis suteiktų kitų valstybių

¹⁵ Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui, „Bendroji rinka XXI a. Europai“, COM (2007) 724, p. 12–14.

¹⁶ Visi duomenys grindžiami iš valstybių narių gautais atsiliepimais. Išsamiau apie Profesinių kvalifikacijų bandomąjį projektą žr. pridedamą Komisijos tarnybų darbo dokumentą.

¹⁷ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje, OL L 2006/376, p. 36 (ypač 28–36 str.).

narių ar Komisijos prašomą informaciją. Šios direktyvos 34 straipsnio 1 dalyje taip pat reikalaujama, kad Komisija kartu su valstybėmis narėmis sukurtų elektroninę informacijos mainų tarp valstybių narių sistemą, atsižvelgdama į esamas sistemas.

Komisija ir valstybės narės sukūrė IMI, kad palengvintų būtinus informacijos mainus. Su Paslaugų direktyva susijusia informacija keistis turės daug vietos, regioninio ir nacionalinio lygmens kompetentingų institucijų. Dėl to Komisija ir valstybės narės rengia bandomąjį IMI projektą Paslaugų direktyvos nuostatomis įgyvendinti. **Paslaugų direktyvos bandomasis projektas prasidės 2009 m. sausio mėn. ir tęsis iki 2009 m. gruodžio 28 d. Šiam laikotarpiui pasibaigus turės veikti visos Paslaugų direktyvai skirtos IMI funkcijos.**

Remiantis Komisijos rekomendacija¹⁸, kuriai pritarta Tarybos išvadomis¹⁹, šiuo metu nagrinėjama galimybė panaudoti keitimosi informacija sistemą tobulinant administracinį bendradarbiavimą, kad būtų geriau praktiškai įgyvendinama Direktyva 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje²⁰.

9. SUNKUMAI

9.1.1. Išankstinės sėkmingo IMI diegimo sąlygos

Nors Komisija užtikrins paramą, už sklandų IMI diegimą ir veikimą visų pirma atsakingos valstybės narės. Kiekviena jų turi pasirinkti sau tinkamiausią IMI diegimo ir valdymo būdą. Tam reikalingas pastangas reikėtų vertinti atsižvelgiant į sistemos teikiamą naudą²¹. Iš profesinių kvalifikacijų bandomojo projekto tapo aišku, kad turi būti įvykdytos svarbios išankstinės sąlygos:

- valstybės narės turi perprasti IMI suteikiamą lankstumą, kad savo administracines sistemas galėtų tinkamiausiai suderinti su IMI sistema;
- IMI vartotojais turi būti užregistruota pakankamai kompetentingų institucijų;
- reikia imtis atitinkamų priemonių informuotumui didinti ir kompetentingoms institucijoms mokytis.

Šias išankstines sąlygas įvykdyti labai svarbu, kad būtų galima sėkmingai pasiekti, kad veiktų visos sistemos funkcijos ir ji tenkintų tiek Profesinių kvalifikacijų direktyvos, tiek Paslaugų direktyvos reikmes.

Akivaizdu, kad pagrindiniai IMI diegimo ir veikiančio ES bendradarbiavimo tinklo kūrimo sunkumai yra ne techniniai, bet organizaciniai. Tam, kad IMI pateisintų

¹⁸ Žr. 2008 m. balandžio 3 d. Komisijos rekomendaciją dėl glaudesnio administracinio bendradarbiavimo paslaugų teikimo sistemos darbuotojų komandiravimo srityje (OL C 89).

¹⁹ Taryba ragina Komisiją „kuo greičiau sudaryti veiklos darbo grupę, kuri, pirma, atliktų preliminarą analizę specialios keitimosi specialia informacija sistemos galimiams variantams parengti ir, antra, teiktų konsultacijas dėl tinkamiausios ir ekonomiškai efektyviausios keitimosi informacija sistemos techninės priežiūros, taip pat dėl galimybės naudoti specialią vidaus rinkos informacinės sistemos (IMI) taikomąją programą“, 2008 m. birželio 9 d. Tarybos išvados (9935/08, SOC 316), p. 3.

²⁰ Žr. OL L 18, 1997 I 21, p. 1–6.

²¹ Žr. šio komunikato 5 skirsnį.

geresnio administracinio bendradarbiavimo lūkesčius, **nepakanka vien tik sukurti kompiuterinę sistemą. Norint sistemą sėkmingai įdiegti, reikia papildomų priemonių.** Visų pirma, kompetentingos institucijos turės suvokti, kokią naudą teiks IMI ir kaip naudotis sistema nepažeidžiant susijusių Bendrijos bei duomenų apsaugos teisės aktų. Remdamosi Profesinių kvalifikacijų direktyvos bandomojo projekto patirtimi **valstybės narės išskyrė mokymą ir informavimą, kaip pačius svarbiausius sėkmingo IMI diegimo ir naudojimo veiksnius.**

9.1.2. Tarpusavio pagalba ir administracinis bendradarbiavimas pagal Paslaugų direktyvą

Techninės priemonės

IMI programą reikia toliau plėtoti, kad ją galima būtų taikyti Paslaugų direktyvos tarpusavio pagalbos nuostatų reikmėms. Paslaugų direktyvoje ne tik reikalaujama standartinių kasdieninių informacijos mainų, kuriems pritaikyti Profesinių kvalifikacijų direktyvai parengti darbo procesai, bet ir numatoma naujų darbo procesų, pavyzdžiui, kai kuriais atvejais leidžiančių nukrypti nuostatų procedūra²² ir įspėjimo sistema²³. Šiuo metu rengiamos Paslaugų direktyvai taikyti reikalingos konkrečios pataisos artimai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis.

Kadangi numatoma, jog Paslaugų direktyvos reikmėms IMI naudosis daug daugiau institucijų nei Profesinių kvalifikacijų direktyvos reikmėms, rengiamasi suteikti institucijoms galimybę registruotis sistemoje IMI savarankiškai. Komisija taip pat ketina sukurti sąsają valstybės narėms, kurios jau turi internetines kompetentingų institucijų duomenų bazes ir pageidauja jas perkelti į IMI.

Organizacinės priemonės

Paslaugų direktyvos nuostatų dėl administracinio bendradarbiavimo tinkamam įgyvendinimui užtikrinti bus labai svarbus mokymas ir informavimas. Tarpusavio bendradarbiavimo sistemoje pagal Paslaugų direktyvą dalyvaus labai daug kompetentingų institucijų. Šios institucijos veikia nacionaliniu, regioniniu ir kai kuriais atvejais vietos lygmeniu. Greičiausiai jos sudarys labai didelę ir įvairią IMI galutinių vartotojų grupę. Jos visos turi suvokti, kaip IMI gali joms praversti kaip kasdieninio administracinio bendradarbiavimo priemonė.

Didžiausias uždavinys yra užtikrinti, kad 2010 m. pradžioje pakankamai daug kompetentingų institucijų turėtų reikiamą įrangą ir žinias, kad galėtų naudoti IMI Paslaugų direktyvos nuostatų dėl tarpusavio pagalbos reikmėms. Tam rengiantis 2009 m. bus vykdomas bandomasis Paslaugų direktyvos IMI projektas. Bandomuoju projektu siekiama užtikrinti, kad sistemoje užsiregistruotų pakankamai daug institucijų, kad būtų sukurtos reikiamos organizacinės struktūros ir kad visos valstybės narės iki 2009 m. gruodžio 28 d. (direktyvos įgyvendinimo termino) pasirengtų vykdyti Paslaugų direktyvos įpareigojimus dėl tarpusavio pagalbos naudodamosi IMI.

²² Žr. 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje 18 ir 35 straipsnius, OL L 2006/376, p. 36.

²³ Žr. 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje 29 ir 32 straipsnius, OL L 2006/376, p. 36.

Komisija mano, kad siekiant užsibrėžto tikslo reikia padidinti šiuo metu mokymo ir informavimo reikmėms skiriamus išteklius. Bandomasis Paslaugų direktyvos IMI projektas suteiks labai gerą galimybę išnagrinėti įvairius galimus mokymo ir informavimo metodus ir įvertinti veiksmingiausias pagalbos kompetentingoms institucijoms naudotis IMI priemones. 2009 m. Komisija atliks išankstinį įvairių variantų ir išteklių vertinimą nagrinėdama, ar reikia parengti daugiametę mokymo ir darbuotojų mainų programą, susijusią su Paslaugų direktyvos nuostatomis dėl administracinio bendradarbiavimo²⁴.

10. IŠVADOS

Kad bendroji rinka veiktų tinkamai, vis svarbiau tampa gerinti valstybių tarpusavio bendradarbiavimą, todėl į vidaus rinkos teisės aktus įtraukiama konkrečių, o kartais – išsamių nuostatų dėl tokio bendradarbiavimo. Šias nuostatas turi įgyvendinti labai daug vietos, regioninio ir nacionalinio lygmens institucijų. 27 valstybių narių Europos Sąjungoje, kurioje vartojamos 23 oficialiosios kalbos, toks bendradarbiavimas gali vykti patenkinamai tik tuomet, jei yra įdiegtas atitinkamas organizacinis ir pagalbinis tinklas.

Bandomasis IMI projektas parodė, kad **Komisija turi aktyviai prisidėti organizuojant tinklu paremtą, decentralizuotą valstybių narių bendradarbiavimą.** Vienas iš išskirtinių IMI pranašumų yra tas, kad ji suteikia galimybę bendradarbiauti visų valdžios lygmenų institucijoms ir palaiko tokį bendradarbiavimą. Ji yra pakankamai lanksti, kad galėtų būti pritaikyta skirtingiems įvairių Europos šalių administraciniams modeliams.

IMI vartotojų kompetentingų institucijų atsiliepimai rodo, kad sistemą paprasta naudoti ir ji padeda užtikrinti geresnį bei aiškesnį valstybių bendradarbiavimą. Kompetentingos institucijos gali greitai priimti sprendimus, turėdamos daugiau informacijos, todėl piliečiams ir verslo įmonėms teikiamos geresnės paslaugos ir sumažėja su vėlavimu susijusių sąnaudų. Komisija mano, kad bandomasis Profesinių kvalifikacijų direktyvos projektas parodė, jog IMI yra tinkama numatyta paskirčiai ir todėl laikosi nuomonės, kad IMI turėtų būti pripažinta tinkama naudoti Profesinių kvalifikacijų direktyvos reikmėms. **Komisija ragina valstybes nares imtis reikalingų priemonių į IMI laipsniškai įtraukti daugiau profesijų.**

Tuo pačiu IMI bus ir elektroninė sistema, būtina labai konkretiems administracinio bendradarbiavimo įpareigojimams pagal Paslaugų direktyvą vykdyti. Paslaugų direktyvai skirta sistema turi būti visiškai išbandyta ir veikti iki 2009 m. gruodžio 28 d. – direktyvos nuostatų perkėlimo į nacionalinę teisę termino. Dėl šios priežasties **Komisija ragina valstybes nares imtis parengiamųjų priemonių, reikalingų nuo 2009 m. pradžios visavertiškai ir aktyviai dalyvauti bandomajame Paslaugų direktyvos IMI projekte,** siekiant iki numatyto termino būti pasirengus vykdyti tarpusavio pagalbos įpareigojimus.

Šiame komunikate pabrėžiamos kelios išankstinės sąlygos, kurias reikia įvykdyti, kad IMI duotų laukiamą naudą. Bandomasis IMI projektas atskleidė reikiamų

²⁴ Paslaugų direktyvos (2006/123/EB) 34 straipsnio 3 dalyje aiškiai sakoma, kad „Komisija įvertina daugiametės programos dėl pareigūnų mainų ir mokymų organizavimo sukūrimo poreikį“.

administracinių ES ir nacionalinio lygmens pajėgumų svarbą. Prie jų priskiriama IT infrastruktūra ir įgūdžiai, geresni vidaus ryšiai ir darbas tinkle, taip pat tinkamas mokymas ir informavimas.

Mokymo ir informavimo veiklą būtina skubiai plėsti. Kompetentingos institucijos, kurios yra potencialios IMI vartotojos, turi suvokti tarpusavio pagalbos įpareigojimus ir žinoti, kaip IMI gali joms padėti ir kaip ji veikia praktiškai. Komisija ir toliau padės valstybėms narėms mokymo ir informavimo srityje rengdama praktinius mokomuosius užsiėmimus ir elektronines mokomąsias priemones.

Į IMI laipsniškai įtraukiant naujų profesijų ir ją pradėjus naudoti Paslaugų direktyvos reikmėms, sistema bus naudojama daug didesniu mastu. Sistemai plečiantis taps dar svarbesni pirma įvardyti sėkmės veiksniai. **Todėl Komisija ragina valstybes nares imtis būtinų priemonių, visų pirma mokymo ir informavimo veiklos, kad būtų užtikrintas sėkmingas vidaus rinkos informacinės sistemos diegimas.**